

SVENS BIBELOVERSIGT - PAULUS' FØRSTE BREV TIL KORINTERNE

Bogens hvem, hvad, hvor:

1. Korinterbrev er det skrift i NT, der omhandler flest pastorale sager og giver indblik i, hvordan apostlene behandlede etiske problemstillinger. Deres argumentation byggede både på GT og Jesu lære. Brevet afslører samtidig det varme hyrdehjerte, der bankede i apostlen Paulus.

Forfatter:

Paulus kendte Korintermenigheden særdeles godt, fordi han havde boet hos dem i halvandet år. Menigheden blev etableret i år 50 e.Kr. under hans anden missionsrejse, efter han var kommet fra Makedonien (Filippi, Thessalonika, Berøa) og Athen (ApG 16-18).

Han begyndte sit evangeliserende arbejde i jødernes synagoge, men efter han blev afvist, stiftede han en kristen menighed bygget op af troende jøder og hedninger. For at understøtte sin mission arbejdede Paulus som teltmager i partnerskab med Aquila og Priskilla, et jødisk kristent ægtepar fra Rom.

Foruden tjenesten i Korint fortsatte Paulus med at vejlede de unge menigheder i Makedonien med både breve (1+2 Thess) og udsendte medarbejdere, bl.a. Timoteus og Silas.

Disse menigheder gengældte med økonomisk støtte til hans mission (2 Kor 11:9; Fil 4:15). Efter Paulus havde rejst fra Korint besøgte andre kristne lærere menigheden (fx Apollos og muligvis Peter, 1.12; 3:4-9; 16:12).

Senere blev menigheden infiltreret af falske jødekristne missionærer (2 Kor 11:13-15).

Alt dette førte til en længere udveksling med Paulus, og 1. og 2. Korinterbrev er en del af denne korrespondance. Paulus' forfatterskab er blevet bekræftet af kirkefædrene Ignatius, Polykarp og Hermas i årene 110-120 e. Kr.

Tidspunkt:

år 55 e.Kr. Paulus' tid i Korint fandt sted under den romerske guvernør Gallio, som styrede i årene 51-52, (Apg 18:12-17). 1. Korintherbrev blev skrevet noget senere, da Paulus var ved afslutningen af sine tre års tjeneste i Efesos (16:5; år 55).

Hele perioden var kendetegnet af tørke og udbredt hungersnød i Middelhavsområdet, og dette samt oppositionen imod dem vakte tanken blandt de kristne, om dette var begyndelsen på trængselsperioden før Jesu genkomst (7:26-28; 15:29-32; 16:8; 2 Kor 1:8-10; Mark kap.13; 2 Thess 2:1-12).

Motiv:

Paulus skrev brevet for at føre Korintermenigheden tilbage til en sund udvikling baseret på sand, evangelisk lære og livsførelse. Forskellige delegationer havde opsøgt Paulus (1:11; 16:17) for at få vejledning om diverse spørgsmål (fx ægteskab, forhold til afgudsofferkød, kvinders tjeneste, brug af nådegaver), og samtidig fortalte de ham om alvorlige uregelmæssigheder i menigheden (fx splittelser, incest, retssager, utugt, kritisabel nadverpraksis og falsk teologi vedr. opstandelsen).

Paulus skrev for at vejlede menigheden, korrigere fejltagelser fra et tidligere brev (5:9-10), samt modarbejde en stigende arrogant attitude imod hans apostelskab (4:1-21). Endeligt orienterede han dem om sine rejseplaner og tilskyndede dem til at gennemføre en indsamling til de trængte kristne i Judæa.

Bogens opbygning:

1:1-9	Introduktion
1:1-9	Åbningshilsen og taksigelse
1:9-4:21	Retledning imod splittelser i kirken
1:9-17	Appel imod at dele sig op i fraktioner
1:18-2:5	Evangeliets indhold langt vigtigere end veltalenhed
2:6-16	Helligåndens guddommelige visdom og indsigt
3:1-23	Fælles i tjenesten om at opbygge Guds kirke
4:1-21	Paulus konfronterer modstanden imod hans apostelskab
5:1-7:40	Retledning i moralske sager
5:1-12	Appel til disciplin imod grov seksuel uanstændighed
6.1-8	Appel imod at føre retssager mod hinanden
6:9-20	Appel imod at praktisere seksuel utugt og anden synd
7:1-40	Vejledning om forhold vedrørende kristent ægteskab

8:1-11:1	Retledning i samvittighedssager
8:1-12	Principper om at spise afgudsofferkød
9:1-27	Principper om at holde på eller at opgive sin ret
10:1-11:1	Farerne ved at associerer sig med afgudsdyrkelse
11:2-14:40	Menighedens gudstjenesteliv
11:2-15	Retningslinier for kvinders deltagelse i gudstjenesten
11:17-34	Retningslinier for afholdelse af nadvermåltidet
12:1-14:40	Retningslinier for nådegaver og gudstjenesteorden
15:1-58	Teologi om opstandelsen
15:1-58	Opstandelsens afgørende betydning for kristendommen
16:1-24	Afslutning
16:1-4	Vejledning om indsamling til de nødstedte i Judæa
16:5- 20	Rejseplaner og hilsener

Bogens indhold:

Hvordan kristne lever et liv, der er Gud værdigt.

Paulus elskede Gud, og han elskede Guds folk; derfor brugte han god tid til at korrigere, retlede og vejlede Korintermenigheden.

Han besvarede korinternes spørgsmål (7:11, 25; 8:1; 12:1; 16:1,12), konfronterede de negative forhold i menigheden og opmuntrede dem for de positive ting, der skete. Hans mål var at fremstille menigheden som en ren jomfru for Kristus (2 Kor 11:2) og kæmpe imod deres verdslighed, urene livsstil og afstandtagen til ham selv (4:18-21; 5:1; 6:1,16; 11:17; 15:12).

I. Paulus understreger, at det kristne liv leves i kraft af Kristus.

Selvom Paulus skriver til dem som Guds apostel, er det altid i fællesskab med andre kristne medarbejdere. Han takker for dem, specielt for det værk som Jesus har gjort og fortsat vil gøre i dem.

II. Irettesættelse pga. splittelser, verdslig tankegang og arrogance.

Med apostlenes liv som eksempler nedtoner Paulus menneskelige evner og formåen og peger i stedet på Guds virke igennem evangeliet. Gud virker, selvom hans gerninger ikke altid ser imponerende ud. Paulus påpeger også, at sand kristendom ikke er den eksklusive ret af en kirkelig fraktion, og han formåner i stedet til samarbejde

III. Korrigering af grov moralsk synd samt vejledning om ægteskab.

Paulus fandt korinternes arrogance forbløffende, når de samtidig tolererede et forhold af åbenlys incest, som selv hedninger ikke ville acceptere. Derudover førte de retssager imod hinanden og accepterede, at kristne kunne besøge prostituerede. Han bød dem omgående at udvise incestudøveren fra menigheden, indstille retssagerne og leve op til deres kald om at være Jesu rene tempel i verden.

Rammen for seksuel udfoldelse lå i ægteskabet og i et forhold, hvor ægteparret havde gensidig respekt for hinanden. Pga. den trængselsperiode de oplevede, ville det dog være gavnligt for korinterne at afstå fra at indgå ægteskab, og anledningen kunne i stedet bruges til at tjene Gud. At forblive enlig krævede dog en speciel nådegave, og rådet var ikke ment som en nedvurdering af ægteskab.

IV. Frihed og begrænsninger som kristen.

Paulus afdækkede en række åndelige principper ved at behandle spørgsmålet om kristnes forhold til afgudsofferkød. Kristne tror på en Skabergud, og derfor kan alt, hvad han har skabt, nydes. Dog ligger der dæmoniske kræfter bag afgudsdyrkelse, og disse skal altid afvises.

Omsorg og omtanke for ens næste er vigtigere end retten til selvudfoldelse. Ønsket om at fremme Guds arbejde kan betyde, at økonomisk støtte skal afvises. Frihed i Ånden betyder ikke, at alle lyster fører til noget gavnligt.

Tæt kontakt med ugudelig livsstil har ofte skadelige konsekvenser for en selv og andre. Det er gavnligt at lade sig retlede af kristne ledere, der selv følger Kristus.

V. Gudsdyrkelse og gudstjenesteformer der ærer Gud.

Kønsroller i kirken skal praktiseres i overensstemmelse med Guds skaberorden, samfundets anstændighedsnormer og kirkens tradition. Fejring af nadvermåltidet ærer Kristus, når der er ægte, åndeligt fællesskab og omtanke imellem menighedsmedlemmer.

Kirken skal respektere og søge at anvende de mangfoldige nådegaver som Helligånden har givet menigheden; men de skal altid praktiseres med kærlighed og omtanke.

Værdien af nådegaven bedømmes ud fra dets evne til at opbygge hele menigheden og ikke kun det enkelte medlem. I gudstjenesten opmuntres udøvere til at tjene frimodigt, men samtidigt at tage hensyn til ikke-troende gæster, andre menighedsmedlemmer og til kirkeordenen.

VI. Opstandelsen er en altafgørende lære i kristendommen.

Jesu fysiske opstandelse fra døden er en afgørende del af evangeliet. Uden opstandelsens virkelighed ville den kristne tro være værdiløs, for det ville betyde, at synd, død og fortabelse havde sejret. Men fordi Kristus er opstanden, har kristne et håb om en evig og herlig fremtid.

Opstandelseslegemet og den kommende herlighed kan ikke beskrives nøjagtigt, men ved Jesu genkomst vil døden blive overvundet, og alle der tilhører Kristus vil blive evigt forvandlet.

VII. Praktiske forholdsregler og opmuntringer.

Praktisk vejledning om at indsamle til nødstedte kristne, samt opmuntringer til at respektere og ære dem, der tjener i menigheden.

Bogens temaer:

Den unge menighed i Korint bestod af folk fra mange forskellige baggrunde. En del var jøder, de fleste hedninger. Nogle få var fornemme, en del var rige, de fleste var fra almindelige kår, og andre var slaver.

Nogle var skeptiske, andre filosofisk anlagt, og mange var overtroiske. Selvom de var kommet til på tro på Jesus, var de stadig påvirket af både tidsånden og de traditioner, de kom fra, og lignede dermed nyomvendte igennem alle tider. I brevet søgte Paulus at udvikle dem som Jesu disciple.

For at gøre dette måtte han takle udfordringer, der altid har været aktuelle i menighedslivet, såsom umoden åndelighed, vag teologi, splittelser, hovmod, amoral, ægteskabelige spørgsmål og misbrug af nådegaver.

Enhed blandt kristne var en mærkesag for apostlene. Jesu legeme kunne ikke deles op, og Gud ville dømme dem, der nedbrød hans Tempel (3:16-17; 12:24-26).

Splittelserne i Korint var mange – diverse teologiske fraktioner (1:12-13), retssager imellem menighedsmedlemmer (6:1), ægteskabsbrud (7:10-11), ufølsomhed imellem sociale skel (11:18-22), foragt og misundelse overfor andres samvittighedskvaler og nådegaver (8:10-13; 12:14-26).

En hovmodig ånd er ofte årsagen til splittelser (4:6-8), mens et ydmygt sindelag er med til at fremme enhed (10:31-11:1; 13:4-7).

For at bevare den kristne enhed er det nødvendigt at efterligne Jesu sindelag og holde fast i det sande udgangspunkt for kristen enhed, som Guds Ord giver (4:17-21; 5:2-5; 11:16,18-19; 14:37-38; 15:1-2).

Græske samfundsnormer tillod en løs seksuel moral, specielt for mænd, og slaveriet åbnede op for grov udnyttelse af trælle. Seksuel frygt og uvidenhed bød, at kvinder ofrede deres mødom til en anden end deres tilkommende ægtemænd, og homoseksualitet var en accepteret form for seksualitet.

Afgudsreligionens fester førte ofte til en løssluppen tøjlesløshed (6:12-15; 10:7-8), og tempelprostitution var en accepteret del af frugtbarhedskulten.

Græsk filosofi opfattede kroppen som svag og uren i forhold til sjælen, og det førte til to reaktioner. Fordi lysterne kun var timelige, kunne de dyrkes hæmningsløst (6:12-13; 10:23; 15:32b), men fordi de var urene, måtte de undertrykkes igennem askese, så sjælen fik rum til at udfolde sig (7:1,5).

Jødedom gik imod løssluppenheden, men fornægtede ikke de naturlige lyster. På baggrund af GT etik skabte Helligånden en ny høj kristen seksuel moral, der på sigt ville komme til at forvandle tidsånden (5:11; 6:9-20).

I kristendommen kan det seksuelle forhold kun udtrykkes i rammerne af et livslangt, heteroseksuelt ægteskab, mellem én mand og én kvinde, der begge er kristne (7:2,10-11,39; 9:5).

Sex var ikke kun givet for at få afkom, men også for at opbygge et ligeværdigt, intimt forhold mellem ægtemand og hustru (7:4; 1 Mos 2:22-25).

Fordi Gud vægtede familiebåndet blev der sat begrænsninger for et ægteskabs opløsning, og hvornår kristne kunne gifte sig igen (7:10-16,39; Matt 19:3-9).

Igennem nådegaverne manifesterer Helligånden Guds tilstedeværelse i verden. Korintermenigheden fokuserede entydigt på de overnaturlige og spektakulære gaver, og specielt tungetale blev brugt til at promovere den enkeltes åndelighed (14:5,18-19; 27-28).

I modsætning understregede Paulus, at alle nådegaver kommer fra Helligånden. Ånden havde uddelt dem for at skabe en harmonisk variation og indbyrdes afhængighed, ligesom lemmerne på et legeme (12:4-6,11,27-30).

Derfor skal ingen hænges eller foragtes pga. af deres nådegaver (12:14-26). Nådegaver spænder fra at være tydeligt overnaturlige og spontane (12:8-10; 13:1-2), til nærmest at være naturlige og oplærte (7:7-9; 13:3).

Det der kendetegner dem som nådegaver er, at Helligånden virker igennem dem. Deres værd vurderes på, hvor meget de opbygger Guds menighed i kærlighed (12:31; 13:1-3; 14:4,12,17).

I forhold til Åndens frugt, der gives alle og varer i al evighed, er nådegaver individuelle og et fænomen, der er begrænset til denne tidsalder (13:8-12; Gal 5:22).

Gudstjenesteformen beskrives meget lidt i NT. Dette giver en frihed til, at formen kan tilpasses enhver kultur og tid, blot principperne og det kristne indhold tilgodeses (11:23-26; 12:2; 14:37-38; 15:1-3).

Paulus styrede en fin balance mellem gudstjenestens sømmelighed og orden og den enkelte tilbeders aktive deltagelse (11:4-5; 14:26,39-40).

Men balancen opnås kun, når alle søger at følge Helligåndens tilskyndelser (14:1,24-25) og samtidig også er følsomme overfor andre tilbedere, de gængse anstændighedsnormer og kirkens tradition (11:6,13,16; 14:17,23, 30).

Paulus sikrede, at kvinder deltog ligeværdigt med mænd (11:5, kap.12-14), blot respekten for Guds skaberorden og den synlige forskel imellem kønnene blev bevaret (11:7-10).

Dog fastlagde han, at menighedens styre og lære skulle varetages af mænd, på samme måde som faderens rolle i familien (11:3; 14:34-36; Ef.5:21-33; 1Tim.2:11-3:7).

Baggrundsinformation:

Byen Korint var den romerske hovedstad i Akajaprovinzen og havde en større befolkning end Athen (250.000 frie og 400.000 slaver).

Den var Grækenlands rigeste handelscentrum og havde to havnebyer og en kosmopolitisk befolkning og den var præget af græsk kultur (fx kunst, arkitektur, sport, retorik og filosofi), men var ikke en universitetsby som Athen. Det var et religiøst centrum med mange templer, og kendt for dens store Afroditetempel (kærlighedsgudinden) med dets tusinde tempelprostituerede.

Korint var kendt for sin løstgjorte moral, og ordet "korintisere" betød at være tøjlesløst utugtig. Byen havde også en jødisk koloni med en synagoge. Udviklingen af en kristen menighed i denne by blev en strategisk nøgle til at nå ud med evangeliet til hele omverdenen (16:6; 2 Kor 1:1) og vidnede samtidig om Jesu forvandlende kraft (6:9-11).

Overnaturlige og spektakulære fænomener forekommer også hos falske lærere og i andre religioner (Matt 7:15-23; ApG 8:9-10; 13:6).

Derfor er det altid fænomenets indhold frem for dens form, der kendetegner om kraften og tjene-
sten udspringer fra Helligånden (12:1-3; 2 Kor 11:4).

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Baggrunden for 1 Korintherbrev er beskrevet i ApG 17:14-18:18. Det hænger indholdsmæssigt sammen med 2 Korintherbrev, og begge breve skal ses i sammenhæng med Thessalonikerbrevene og Romerbrevet. Brevet er et meget væsentligt bidrag til kristen etik og citerer både GT og Jesus.

Budskabet: Det er kun Helligånden, der kan åbenbare Evangeliet for mennesker (2:1-13).

Budskabet om korset kan virke tåbeligt, svagt og forargeligt, men Guds kraft virker igennem det (1:18-29,30-31; 2:1-5; 4:20; 14:20-23; 15:1-2).

Både dåben og nadveren fejrer Guds Nye Pagt og symboliserer evangeliets budskab (11:23-26; 15:29).

I nadveren symboliserer "brødet" Jesu legeme og "vinen" hans sonofferdød (10:16-17), og menigheden skal vise respekt for dette måltid, fordi det repræsenterer Jesu værk, og også for de folk, han har ofret sit liv for (10:18; 11:27-32).

Helliggørelse defineres på to måder – en stillingsmæssig helliggørelse og en forvandlende helliggørelse. Den første sker igennem den nye fødsel, når den kristne forenes med Jesus, arver hans hellighed og frelses fra Guds vredesdom (1:2; 3:15; 6:9-11).

Den anden sker i samarbejdet med Helligånden, når den troende lever i lydighed efter Guds vilje (3:9; 6:19-20; 10:31-11:1).

Frugterne af den forvandlende helliggørelse vil blive bedømt og belønnet af Gud ved overgangen til det evige liv (3:10-15).

Kristne tror ikke blot på sjælens udødelighed, men på en fysisk opstandelse med et herliggjort legeme (15:50-54; Sl.16:8-11).

Helligånden bringer opstandelseskraften ind i allerede dette liv, og derfor skal kristne både tage vare på deres legemer og også bruge dem på en måde, der ærer Gud (6:13-20; 15:54-58).

Jesus var til stede igennem GT og opfylder den fuldkomne mening bag typologien omkring påskelammet (5:7 – 2 Mos 12:8,15), mannaen og klippekilden i ørkenen (10:4-5 – 2 Mos 16:15; 17:6; 4 Mos 20:8).

Jesus er mere end et menneske:

Han er Guds visdom (1:30), grundvolden for det evige liv (3:11) og Gud Herren (8:6; 12:3).

Helligånden er mere end Guds kraft:

Helligånden er Guds personlige, aktive Ånd (2:10-11; 12:11). Fader, Søn og Helligånd vers: (8:6; 12:3,4-6). De tre har guddommelig lighed i væsen (14:33; 15:28), men underordnelse pga. deres funktioner (11:3; 15:25-28).

Bogens mest kendte afsnit:

3:1-23	Kristen tjeneste
7	Kristen ægteskabslære
11:17-34	Læren om nadveren
12-14	Nåde-gaver og deres brug i kirken
13	Beskrivelse af guddommelig <i>agape</i> kærlighed